

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Nowowiejska 4
55-080 Kąty Wrocławskie

Sprawozdanie za rok 2020
z realizacji
Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Kąty Wrocławskie na lata 2018 – 2020.

MARZEC 2021

„Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kąty Wrocławskie na lata 2018-2020” został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich nr XXXIX/503/18 z dnia 22.02.2018r.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Burmistrz Gminy jest zobowiązany do przedłożenia w terminie do dnia 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z informacją o potrzebach związanych z ich realizacją.

Głównym celem programu było wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym w przywróceniu jej zdolności do prawidłowego funkcjonowania. Było to możliwe dzięki spójnym działaniom na rzecz rodzin.

Program zawierał działania, które mają umożliwić osiągnięcie założonego celu tj.

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych.
1. Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
3. Kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.
4. Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa rodziny i dzieci.
5. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kąty Wrocławskie ukierunkowany był przede wszystkim na rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, które wynikają często z niezaradności życiowej, bezrobocia, przemocy, uzależnień, sytuacji losowych rodziny, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, wielodzietności, niskich kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów oraz wykluczenia społecznego.

Wszystkie działania w ramach programu w roku 2020 realizowane były w oparciu o diagnozę skali problemów, z którymi borykają się rodziny mieszkające na terenie Gminy Kąty Wrocławskie i we współpracy z instytucjami i organizacjami zaangażowanymi do pracy z rodziną. Koordynatorem programu był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Program opracowywany był wielopoziomowo przy zaangażowaniu: Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, Placówek Oświatowych, Policji, Placówek Służby Zdrowia, Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, Powiatowego Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych we Wrocławiu, Sołtysów i Organizacji Pozarządowych.

Dane uzyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich, wskazują, iż w 2020 r. z pomocy społecznej korzystało 134 rodzin. Wśród rodzin objętych pomocą 15 było niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Wspomaganie rodzin miało charakter całościowy i było ukierunkowane na życiowe usamodzielnianie się osób i rodzin poprzez przewycięzanie trudnych sytuacji życiowych. Działania były prowadzone w formie pracy socjalnej z rodziną oraz pomocy finansowej. Działania te w szczególności polegały na:

- Diagnozowaniu sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego i analizowaniu przyczyn trudnej sytuacji.
- Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny.

- Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin, a także podnoszeniu świadomości dot. prawidłowego pełnienia roli rodzicielskich.
- Przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.
- Umożliwieniu dostępu do poradnictwa specjalistycznego oraz wskazywanie, kierowanie do odpowiednich instytucji
- Zabezpieczeniu dziecka i rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich w 2020 r. nie było zatrudnionego asystenta rodziny, a więc z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo - wychowawcze pracowali pracownicy socjalni.

W przypadku niewywiązywania się rodziców i opiekunów z pełnienia funkcji rodzicielskich wobec dzieci, działania podejmował Sąd Rejonowy poprzez ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej.

W przypadkach gdy nie było możliwości zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę Powiat organizował pieczę zastępczą w formie rodzinnej bądź instytucjonalnej.

Do zadań Gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Gmina Kąty Wrocławskie w 2020 roku współfinansowała pobyt 16 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, a koszt utrzymania dzieci w pieczy zastępczej wyniósł łącznie 154.083,09 zł.

Działania poszczególnych instytucji, służb przedstawiały się następująco:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Zespół Interdyscyplinarny w Kątach Wrocławskich:

- Diagnozowanie i monitorowanie warunków życia rodzin, ich potrzeb i oczekiwań, zapewnienie bezpieczeństwa materialno – bytowego rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej poprzez udzielanie pomocy.
- Prowadzenie pracy socjalnej, poradnictwa, wsparcia psychologicznego.
- Prowadzenie procedury „Niebieska Karta”, a także podejmowanie działań z nią związanych między innymi: motywowanie do korzystania z programów korekcyjno–edukacyjnych, terapeutycznych, profilaktycznych. W 2020 r. zostało wszczęte 51 procedur „Niebieska Karta”, natomiast grupy robocze pracowały ze 106 rodzinami (procedury wszczęte w 2020 r., i przed 2020 r).
- Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rodzinnym – I Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Komisariatem Policji, Placówkami Oświatowymi, Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówkami Służby Zdrowia, Sołtysami i Przewodniczącymi Rad Osiedli.

- Udział w Zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- Sporządzanie informacji o funkcjonowaniu rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz opinii o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
- Realizacja Ustawy o Karcie Dużej Rodziny – w 2020 r. przyznano ogółem 504 karty, w tym 264 karty tradycyjne i 240 karty elektroniczne.
- Zapewnienie pomocy psychologicznej oraz prawnej w GOPS dla rodzin z terenu gminy borykających się z różnego typu trudnościami – średnio rocznie z porad korzystało 30 rodzin.
- W ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2020 r. finansowano ciepły posiłek w szkole dla 6 dzieci.
- W 2020 r. udzielono wsparcia o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego dla 10 uczniów, przyznano 564 rodzinom zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, 45 rodzinom świadczenie rodzicielskie, 3737 rodzinom świadczenie wychowawcze tzw. 500+ oraz 2580 rodzinom jednorazowe świadczenie dobry start tzw. 300+.

Komisariat Policji w Kątach Wrocławskich:

- Monitorowanie sytuacji opiekuńczo-wychowawczej rodzin z dziećmi polegające na zaangażowaniu i współpracy z innymi podmiotami tj. Prokuraturą, GOPS, GOKIS, Radami osiedli,
- Z uwagi na pandemię COVID-19, funkcjonariusze przeprowadzili znacznie mniej pogadań z zakresu problemów alkoholowych, narkomanii, agresji, przemocy, demoralizacji w stosunku do lat ubiegłych.
- Realizowanie procedury „Niebieska Karta”, a także podejmowanie działań z nią związanych między innymi: motywowanie do korzystania z programów korekcyjno–edukacyjnych, terapeutycznych i profilaktycznych,
- W 2020 r. wszczęto 39 spraw dotyczących znęcania się w rodzinie (art. 207 k. k.).
- Na terenie Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie zarejestrowano 293 interwencje domowe.
- funkcjonariusze KP w Kątach Wrocławskich zabezpieczali nieliczne imprezy organizowane na rzecz rodzin, dzieci podczas, których prowadzili działalność profilaktyczną.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnik ds. Uzależnień, Punkt Konsultacyjny w Kątach Wrocławskich:

- Współpraca z innymi placówkami, organizacjami społecznymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (udział w Grupach Roboczych).
- Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. W roku 2020 skierowano 21 wniosków do Sądu Rejonowego.

- Obsługa Punktu konsultacyjnego dla osób/rodzin uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, kierowanie na rozmowy ze specjalistą terapii uzależnień.
- Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych, gdzie realizowany jest program profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii. W ubiegłym roku na terenie gminy funkcjonowały również świetlice środowiskowe.
- Organizacja bezpłatnego wypoczynku letniego dla dzieci uczęszczających na zajęcia w świetlicy oraz wielu wycieczek krajoznawczo-profilaktycznych (corocznie dla 110 dzieci).
- Realizacja w placówkach oświatowych na terenie gminy profilaktycznych programów o tematyce przemocowej.

Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych w Kątach Wrocławskich (szkoły i przedszkola):

- Diagnozowanie środowiska rodzinnego dzieci, rozpoznawanie ich potrzeb i oczekiwań, problemów, udzielanie pomocy w ramach możliwości organizacyjnych oraz współpraca z rodzicami (zespoły wychowawcze, ankiety), wsparcie rodziców poprzez organizowanie pogadanek, prelekcji, konsultacji.
- Podejmowanie działań zapobiegających niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży, praca wychowawcza z uczniem.
- Współpraca z innymi podmiotami tj. Sąd, Policja, GOPS, PCPR, Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza a także konsultowanie informacji o środowisku rodzinnym ucznia.
- Realizowanie programów profilaktyczno-wychowawczych m.in. "Wspólna sprawa", "Stop dopalacze", "Czarodziejskie okno", " Stop substancjom psychoaktywnym", "Nie pal przy mnie proszę", "Znamie!, Znam je", "Dolnośląskie Dni Bezpieczeństwa", Program profilaktyczny "Emocje", "Powstrzymaj Hejt", "Czarodziejskie Okno", "Spójrz inaczej", program "Domowi Detektywi" angażujący dzieci i rodziców.
- Udział nauczycieli i rodziców w szkoleniach tj. "Jak radzić sobie ze złością u dzieci", "Jak rozwijać kompetencje społeczne u osób z autyzmem i zespołem Aspergera", " Jak rozpoznać depresję u dzieci i młodzieży:", "Trening Umiejętności Społecznych".
- Udzielanie wsparcia pedagogicznego dla rodziców i dzieci (wzmacnianie kompetencji wychowawczych, komunikacji z dzieckiem, diagnozowania problemów).
- Aktywne wspieranie rodzin niepełnych i rozbitych, z niepełnosprawnością oraz trudnościami w nauce.
- Organizowanie zespołów wychowawczych podczas, których omawiane są problemy i sposoby ich rozwiązywania, wnioskuje się do sądu rodzinnego.
- Prowadzenie świetlic dla dzieci i młodzieży i organizacja zajęć pozalekcyjnych.
- Prowadzenie konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, logopedycznych.
- Prowadzenie konsultacji oraz zajęć otwartych dla rodziców.
- Wsparcie materialne w formie dofinansowania do wycieczek szkolnych, biletów do kina, teatru itp.
- Możliwość użyczenia sprzętu elektronicznego tj. laptopów do nauki zdalnej dla rodzin z ograniczonymi możliwościami finansowymi.

- Udostępnianie informacji na temat instytucji wspomagających rodziców w procesie wychowania oraz kierowanie do tych instytucji.
- Wspomaganie dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym: koła zainteresowań, wyjazdy edukacyjne, przyznawanie stypendiów za wyniki w nauce, wspieranie uczniów uzdolnionych, wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych, obejmowanie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, opieka pozalekcyjna nad dziećmi poprzez prowadzenie świetlicy szkolnej, zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania dzieci i umożliwiające zagospodarowanie wolnego czasu, spotkania edukacyjne, turnieje, przeglądy, konkursy plastyczne.
- Przeprowadzanie wśród uczniów diagnoz badających samopoczucie uczniów w czasie epidemii COVID-19.
- Działalność szkolnego Koła Wolontariatu.
- Realizacja procedury „Niebieska karta” przez pedagogów szkolnych, udział w grupach roboczych.

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kątach Wrocławskich:

- Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w formie zajęć stacjonarnych oraz online w zakresie kultury i sztuki, zajęć sportowych. Organizowanie dni wolnych od nauki w ferie zimowe i wakacje.
- W ramach edukacji kulturalnej w Ośrodku prowadzone są zajęcia: m.in.: pianino, perkusja, gitara, saksofon, robotyka, ceramika, balet, fitness, skrzypce, śpiew, rękodzieło.
- Prowadzenie pływalni Delfinek w tym organizacja zajęć z nauki pływania, organizowanie zawodów pływackich.
- Organizowanie imprez kulturalnych:
 - plenerowych,
 - okolicznościowych,
 - sportowych.
- Prowadzenie Biblioteki, która poza wspieraniem potrzeb czytelniczych i informacyjnych podejmuje inicjatywy zmierzające do aktywizacji kulturowej, oświatowej i edukacyjnej, m.in.:
 - wystawy literackie, okolicznościowe,
 - lekcje biblioteczne,
 - spotkania autorskie,
- warsztaty dla dzieci i dorosłych.

Placówki służby zdrowia:

- Prowadzenie podstawowej opieki zdrowotnej.
- Prowadzenie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, w tym poradni działających w ramach umów z NFZ oraz poradni komercyjnych.

- Prowadzenie świadczeń ogólnostomatologicznych, fizjoterapii ambulatoryjnej i pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej.
- Monitorowanie i wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Powiatowy Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych we Wrocławiu-gabinet zamiejscowy w Kątach Wrocławskich:

- Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży.
- Diagnozowanie poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży. W roku 2020 zdiagnozowano 396 dzieci uczęszczających do szkół i placówek z terenu Gminy Kąty Wrocławskie oraz przyjęto na terapię w gabinecie zamiejscowym w Kątach Wrocławskich 85 dzieci.

Rady sołeckie:

- Praca na rzecz społeczności lokalnej, organizacja imprez okolicznościowych.
- Współpraca z GOPS w zakresie rozeznania środowiska, przekazywanie informacji dotyczących rodzin wymagających wsparcia.

Organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia):

- Organizowanie imprez okolicznościowych i integracyjnych.
- Działania na rzecz rodzin z niepełnosprawnością oraz społeczności lokalnej.
- Współpraca z GOPS w zakresie rozeznania środowiska, przekazywanie informacji dotyczących rodzin wymagających wsparcia.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kąty Wrocławskie na lata 2018- 2020 zakładał stworzenie spójnego systemu opieki nad rodzinami przeżywającymi trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przeżywających trudne sytuacje życiowe. Zawarte w programie cele były realizowane w 2020 r. w toku bieżącej pracy poszczególnych jednostek przez współpracę pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, doskonalenie metod pracy z rodziną oraz działania profilaktyczne. Poza tym prowadzenie systematycznej pracy z rodziną w celu poprawy umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i minimalizowanie negatywnych zachowań.

Aby uzyskać pełne i kompleksowe wsparcie ważne jest współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci. Wskazane jest dalsze utrzymywanie dotychczasowego kierunku pracy z rodziną oraz poszerzenie działań organizacji pracujących na rzecz wspierania rodziny.

W styczniu 2021 r. został opracowany kolejny Program Wsparcia Rodziny na lata 2021- 2023, który będzie realizowany zgodnie z założonymi celami. Zakłada on również kontynuację niektórych działań poprzedniego Programu.

Sprawozdanie zostało przygotowane m.in poprzez uzyskanie informacji z poszczególnych instytucji (załączniki do sprawozdania).

Zgodnie z założeniami programu finansowanie działań odbywa się w ramach budżetów poszczególnych instytucji lub pozyskanych środków.

Na rok 2020 ze środków własnych gminy założono finansowanie w kwocie 341 030,00 zł, zrealizowano zaś 158 903,02 zł.

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawia się następujące potrzeby w powyższym zakresie:

1. Zabezpieczenie środków finansowych na zatrudnienie asystenta rodziny.
2. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w proporcjach określonych ustawowo (im dłuższy pobyt dziecka w placówce, tym większa odpłatność gminy - do 50% kosztu).

Załączniki:

1. Informacje (sprawozdania) realizatorów programu – 11 egzemplarzy

